

สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร

4 ปี พ.ศ. 2557 – 2560 สำนักงานจังหวัดสกลนคร

THE PROBLEM STATE AND WAYS TO SOLVE THE PROBLEM OF MAKING A FOUR YEAR
SAKONNAKHON PROVINCIAL DEVELOPMENT PLAN, B.E. 2557-2560 (2014-2017)

วาริยา กำทองดี*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร จำนวน 236 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า ที (t-test) และการทดสอบค่า F (F - test) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า
 - 2.1 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางในการพัฒนา คือ 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) และ 2) ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และการพัฒนา

คำสำคัญ: สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate a degree of the problem state of making a Sakon Nakhon provincial development plan, 2) to compare the problem state in making a Sakon Nakhon provincial development plan according to the personal background, and 3) to seek a way to solve the problem and some suggestions for making a Sakon Nakhon provincial development plan. A sample used in this study consisted of 236 people. The instrument used in collecting data was a questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. In case a significant difference was found at the .05 level, a pairwise comparison would be tested using the LSD method.

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Findings of the study were as follows:

1. The problem state of making a Sakon Nakhon provincial development plan as a whole was at moderate level.
2. The comparisons of problem state in making a Sakon Nakhon provincial development plan according to the personal background were found as follows:
 - 2.1 Those whose levels of position were different had no different opinion on the problem state of making a Sakon Nakhon provincial development plan as a whole.
 - 2.2 Those who were involved with making a Sakon Nakhon provincial development plan whose work experiences of making a Sakon Nakhon provincial development plan were different had a different opinion on the problem state of making a Sakon Nakhon provincial development plan as a whole and as each aspect.
3. The problem in making a Sakon Nakhon provincial development plan that should be brought to investigate to find a way to the development comprised 2 aspects: 1) the aspect of environment analysis (SWOT analysis) and 2) the aspect of strategic issues and development.

Keyword: Problem State of Making a Provincial Development Plan

บทนำ

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2550 ด้วยเหตุผลความจำเป็น เพื่อต้องการปรับปรุงระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการจัดการองค์การภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน และให้จังหวัดจัดทำแผนการดำเนินงานตามกรอบนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการ และกำหนดให้แต่ละจังหวัดสามารถตั้งงบประมาณได้เองโดยไม่ต้องรอการตั้งงบประมาณจากหน่วยงานส่วนกลาง ทำให้แต่ละจังหวัดต้องจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขึ้น เพื่อเตรียมการรองรับระบบบริหารราชการแนวใหม่โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2552 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 ที่ได้กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอของงบประมาณจากสำนักงบประมาณโดยตรง เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดจะต้องจัดทำขึ้นโดยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในจังหวัด ได้แก่ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อร่วมกันกำหนดอนาคตและตำแหน่งการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต รวมทั้งเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการบริหารการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องมีการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของปัญหา โอกาสการพัฒนา ความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนงานโครงการที่มีความชัดเจน โดยผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งแบบองค์รวมมีความเหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของจังหวัด ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านความมั่นคง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างโอกาสและอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด จะเป็นการดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ที่มีองค์ประกอบครบทุกภาคส่วนในจังหวัด ได้แก่ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม โดยมีขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือการวิเคราะห์ประสิทธิผลของแผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมา 2) การวิเคราะห์สถานการณ์ สภาพแวดล้อม ศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ โดยการวิเคราะห์

สภาพแวดล้อมและศักยภาพ SWOT โดยเพื่อสำรวจจุดแข็ง จุดอ่อน สภาพปัญหา อุปสรรค และโอกาสในการพัฒนา 3) การจัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัด การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์ การกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด แผนงาน/โครงการ 4) การจัดประชุมประชาคมหารือแสดงความเห็นต่อร่างแผนพัฒนาจังหวัด และ 5) การปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ตามผลการประชุม

จังหวัดสกลนคร เป็นส่วนราชการสังกัดส่วนภูมิภาค ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 เพื่อยืนยันคำขอรับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ ตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด โดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดสกลนครได้ดำเนินการศึกษาแนวทางหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามคู่มือของสำนักงานพัฒนาระบบราชการ พร้อมทั้งได้ปรับปรุงคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม เพื่อดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัดในปีที่ผ่านมาการรวบรวมข้อมูลความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาอุปสรรค โอกาสและศักยภาพการพัฒนาของจังหวัด จัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อจัดประชุมประชาคมกับทุกภาคส่วนในจังหวัดสกลนครพร้อมกัน

2. คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการทำประชาคมไปปรับปรุงร่างแผนพัฒนาจังหวัดและนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด (ฉบับสมบูรณ์) และส่งให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)

3. คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำแผนพัฒนาจังหวัดไปจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและจัดทำค่าของงบประมาณโดยผู้ว่าราชการจังหวัดจัดส่งแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) และคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.)

สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี พ.ศ. 2557 – 2560 ของจังหวัดสกลนครปรากฏว่ายังมีปัญหาในการดำเนินการในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง การจัดส่งข้อมูลของส่วนราชการยังมีความล่าช้าไม่ครอบคลุมทุกประเด็น หรือไม่จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การเข้าร่วมประชุม การเสนอข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) การเข้าร่วมประชาคมของส่วนราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และส่วนท้องถิ่นไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือความร่วมมือเท่าที่ควร หรือกรอบแผนงาน/โครงการที่ถูกกำหนดโดยส่วนกลางไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่รวมถึงการจัดทำแผนงาน/โครงการของส่วนราชการ/อำเภอ ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาจังหวัด มีการจัดส่งแผนงาน/โครงการล่าช้าหรือแผนงานโครงการที่ส่วนราชการ/อำเภอจัดส่งมานั้น ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงบประมาณประกอบกับการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” หรือ Thailand 4.0 โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้นโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน วิชาการ ประชาชน สถาบันศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ ประกอบกับการส่งเสริม SME และ Startup เพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งมีโครงสร้างด้านการสื่อสารและโทรคมนาคมที่มีคุณภาพ ดังนั้น แผนพัฒนาจังหวัดจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ยุค Thailand 4.0 ด้วยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาจังหวัด อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

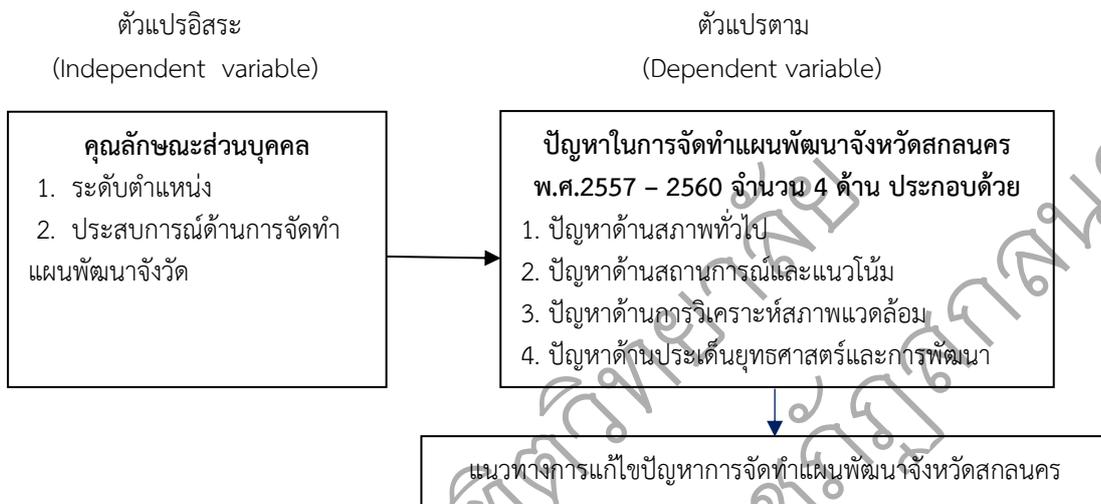
จากสภาพปัญหาของการจัดทำแผนและเนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 - 2560 และศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 - 2560 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ปรับปรุงและแก้ไขต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 - 2560
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับขอบเขตของสภาพการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด (ประภาพร คำสงค์, 2554) และการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ.2557 - 2560 (ธนากร รวิยะวงศ์, 2558) มาประยุกต์และบูรณาการ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยและกำหนดเป็นวัตถุประสงค์การวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 จังหวัดสกลนคร” ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการสังกัดส่วนราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคจังหวัดสกลนคร นายอำเภอปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่ม สังกัดราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาสังคม ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดสกลนคร คณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดสกลนคร และคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามประเด็นยุทธศาสตร์จำนวน 236 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของยามานะ (Yamane อ้างถึงใน ประภาพร คำสงค์, 2554, หน้า 51) โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีลักษณะแบบประมาณค่า Rating scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102 - 103) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) มีโครงสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Form)

1. ศึกษาวิธีการสร้างจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 – 2560 เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาเข้ามาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสารหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถาม รับประทานคำแนะนำ และข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จากนั้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถาม (Format) ให้มีข้อความที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

6. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้และหาคุณภาพของแบบสอบถาม

7. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด ในหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมและนำข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บข้อมูล เพื่อหาคุณภาพแบบสอบถาม เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามไปให้หัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนสังกัดจังหวัดสกลนคร ผู้แทนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จังหวัดสกลนคร คณะอนุกรรมการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดสกลนคร และคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามประเด็นยุทธศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 236 ชุด

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล หากมีฉบับไหนไม่สมบูรณ์จะคัดออกและทำการเก็บเพิ่มให้ครบตามจำนวน

4. การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อพรรณนาข้อค้นพบจากการวิจัย และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยแยกสถิติออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive statistics)

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้วิเคราะห์ระดับวิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ใช้วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยรายการข้อคำถามจะต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป

2.2 ค่าอำนาจจำแนก (Item-total correlation) ใช้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถามที่ใช้ (Try out) จำนวน 30 ชุด

2.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

t-test เพื่อเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560 จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้สถิติการทดสอบค่า (F-test) ชนิด one-way ANOVA ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี ทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำแนกตามระดับตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่ม จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 รองลงมาคือตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ตำแหน่งผู้แทนภาคประชาสังคม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 ตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ตำแหน่งปลัดอำเภอ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 ผู้แทนภาคเอกชน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

1.2 จำแนกตามประสบการณ์ด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดระหว่าง 4 – 6 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมาคือ มีประสบการณ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 7 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 และมีประสบการณ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ระหว่าง 1 – 3 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90

2. ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560

สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 - 2560 ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 3.13$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.91 – 3.33 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านประเด็นยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 3.33$) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.31$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสภาพทั่วไป ($\bar{X} = 2.91$) อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560 ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

3.1 จำแนกตามระดับตำแหน่ง พบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามประสบการณ์การด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดพบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560 มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 1 – 3 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตั้งแต่ 4 ปี ขึ้นไป ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดน้อยจะมีมุมมอง และความคิดในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดว่าการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการจัดทำแผน การวิเคราะห์ข้อมูล (SWOT) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัด ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ศักยภาพ และความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ประกอบกับผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนไม่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนงาน/โครงการที่สะท้อนสภาพปัญหาความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาจังหวัดไม่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ไม่คำนึงถึงพื้นที่

การพัฒนา แผนพัฒนาจังหวัดไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาหรือความต้องการของประชาชน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง สภาพสังคม และไม่คำนึงถึงทรัพยากรของจังหวัดสกลนคร

4. ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม เพื่อนำไปทางแนวทางแก้ไข ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) และด้านประเด็นยุทธศาสตร์และการพัฒนา

4.1 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ควรมีการใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ (SWOT) ที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และน่าเชื่อถือ จะสามารถสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาหรืออุปสรรค และโอกาสการพัฒนาจังหวัดได้อย่างชัดเจน อีกทั้งการเปรียบเทียบศักยภาพจากคู่แข่ง (กลุ่มจังหวัดสนุก) และการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูล หรือการระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครยังทำให้การทำแผนพัฒนาจังหวัดแล้วเสร็จตามกรอบเวลา สามารถเสนออนุมัติแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามที่กำหนด

4.2 ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และการพัฒนาควรมีการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครแบบบูรณาการ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาจังหวัด และสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ร่วมกัน อีกทั้งการสนับสนุนให้ภาคเอกชน ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่มีส่วนสำคัญ เพราะแผนงาน/โครงการนั้นจะสะท้อนสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาจังหวัดได้

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปีพ.ศ. 2557 – 2560 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร รวิษรงค์ (2558, หน้า 102) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557 – 2560 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ ในฐานะเครื่องมือในการสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงยุทธศาสตร์และการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของส่วนราชการในระดับพื้นที่โดยการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งแบ่งด้านการศึกษาออกเป็น 12 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด 2) ด้านข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 3) ด้านการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายใน (SWOT) 4) ด้านการให้ความสำคัญ กับแผนทุกระดับ 5) ด้านการแก้ไขปัญหานั้นที่ 6) ด้านประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ 7) ด้านตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 8) ด้านกลยุทธ์ 9) ด้านแผนงาน/โครงการ 10) ด้านบุคลากร 11) ด้านระยะเวลาดำเนินการ และ 12) ด้านการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนและด้านประชาสังคม พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครจะเป็นไปตามข้อเสนอของงบประมาณ และมีความสอดคล้องกับแผนในระดับต่าง ๆ แต่การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560 ยังไม่สามารถตอบสนองสภาพปัญหาความต้องการ และศักยภาพการพัฒนาของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพราะข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ (SWOT) เป็นข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน คลอบคลุมทุกประเด็น และยังขาดการเปรียบเทียบข้อมูลในระดับภาค เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลจำเพาะของจังหวัดสกลนครที่เปรียบเทียบเฉพาะในกลุ่มจังหวัดสนุกเท่านั้น (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร) ประกอบกับการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเป็นความคิดเห็นในเชิงทั่วไป ไม่มีข้อมูลสนับสนุนที่เพียงพอผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนภาคประชาสังคมที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครไม่ให้ความคิดเห็นในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดอย่างแท้จริง การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดของแผนพัฒนาจังหวัดมีลักษณะกว้าง ไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญาพร พุทธิวงศ์ (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของภาคประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ภาคประชาชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนและไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง ขาดการบูรณาการร่วมกันของแผนในระดับชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ กับแผนพัฒนาระดับจังหวัด และการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นลักษณะกว้างเกินไปทำให้ภาคประชาชนในระดับล่างไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปางอย่างแท้จริง อีกทั้งบุคลากรของส่วนราชการยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการแผนงาน/โครงการให้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง ข้อจำกัดด้านเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยยังเป็นปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่ต้องมีการรวบรวมขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล การระดมความคิดเห็นในบางระดับลงไป เพื่อให้การขออนุมัติแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้ทันตามเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งทิพย์ เหล็กดี (2551,

บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 พบว่า ระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณ มีความเร่งด่วนและจำกัด ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณไม่สมบูรณ์และไม่ครอบคลุม

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครแตกต่างตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านระดับตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ดังนี้

2.1 ระดับตำแหน่ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร คำสงค์ (2554, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีระดับตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสบการณ์การทำงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร 4 ปี พ.ศ.2557 – 2560 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้เนื่องจากบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการจัดทำแผนน้อย (ระหว่าง 1 – 3 ปี และ ระหว่าง 4 – 6 ปี) อาจยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและความสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด ในแผนพัฒนาจังหวัดยังไม่กว้างและชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากบุคลากรที่มีประสบการณ์การจัดทำแผนตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป ซึ่งจะมีประสบการณ์และสั่งสมความรู้ความสามารถ ด้านการทำแผนพัฒนาจังหวัดพอสมควร จึงมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนและความสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับ ประภาพร คำสงค์ (2554, หน้า 88) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่มีประสบการณ์การทำงาน ไม่เกิน 10 ปี 21 – 30 ปี และมากกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นสภาพปัญหาในการจัดทำแผน ด้านนโยบายและด้านบริหาร แตกต่างกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 11 – 20 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ควรมุ่งเน้นด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) โดยการสนับสนุน เน้นย้ำในส่วนราชการ หน่วยงาน มีการจัดเก็บข้อมูล สถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ปัจจัย (SWOT) ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และจัดส่งให้สำนักงานจังหวัดสกลนครตามเวลาที่กำหนด

2. การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ควรมุ่งเน้นด้านประเด็นยุทธศาสตร์และการพัฒนาโดยการสนับสนุนให้หัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ให้มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ในด้านการวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อม และด้านการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาของประชาชน ในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

3. การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร ควรการสนับสนุนให้หัวหน้าส่วนราชการ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง เพื่อแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด โดยวิธีแบ่งกลุ่มแบบผสมผสานระหว่างบุคลากรที่มีประสบการณ์มากและบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อย เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร เปรียบเทียบกับแผนพัฒนาภูมิภาค และแผนพัฒนาภาค

2. ควรทำการวิจัยเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนครในประเด็นยุทธศาสตร์และการพัฒนาในเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)

3. การศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เช่น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การเมืองหรือวัฒนธรรมในองค์กร การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นต้น โดยใช้สถิติอื่น ๆ เช่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์เส้นทาง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนากร รวิยะวงศ์. (2558). *การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2557-2560*. วิทยานิพนธ์ ropic. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญยาพร พุทธรังค์. (2553). *บทบาทของภาคประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ประภาพร คำสงค์. (2554). *สภาพปัญหาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ropic. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุ่งทิพย์ เหล็กดี. (2551). *การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณจังหวัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2551*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร